

nens § 25 paaligger Formanden at fremkomme med Forslag om, hvorledes denne Statsrevisionsberetning skal behandles. I et følgende Møde skal jeg fremkomme med et saadant Forslag.

Ved derefter at gaae over til Dagsordenen skal jeg give Ordet til den hoitagede Justitsminister, for at forelægge Udkast til Lov, angaaende Ordningen af Jurisdictionforholdene paa Christiansø.

Justitsministeren: Saalænge Christiansø var en Fæstning, var der paa Den en Garnisonsret, under hvilken alle de, der opholdt sig paa Den, sorterede; men efterat Den, ifølge allerhøieste Resolution af 2den Mai f. A., er ophørt at være en Fæstning, opstod der Spørgsmaal om Ordningen af Jurisdictionforholdene. Hvad de militære, under Søetaten hørende Individuer angik, hører Sagen under Marineministeriets Afgjørelse; for de under Civiletaten hørende Individuer, blev Sagen henviist til Afgjørelse af Justitsministeriet. Ministeriet maatte komme til den Erkendelse, at den eneste Maade, hvorpaa Jurisdictionforholdene, hvad den civile Retspleie angaaer, kunde ordnes paa Den, var at henlægge Den under det nærliggende Herred paa Bornholm, da Den er for ringe til at danne en egen Jurisdiction. Nu er det vel saa, at ved de sædvanlige Jurisdictionforandringer, som daglig foregaae i Kongeriget, behøver man ikke at tye til den lovgivende Myndighed, da det er antaget, at Ordningen af disse Forhold kan skee ad administrativ Vej; men her stiller Sagen sig noget anderledes. Ved de af mig berørte saa hyppig forekommende Jurisdictionforandringer skeer der aldeles ingen Forandring i de vedkommende Individuers Retsforhold; de gaae kun over fra en Retsbetjent til en anden og vedblive at staae under de samme Love som tidligere. Men her er Forholdet noget anderledes, her gjælder det om at henlægge en Ø under civil Jurisdiction, der aldrig forhen har henhørt under den civile Lovgivning. Der opstod da Spørgsmaal om, hvorvidt dette kunde lade sig gjøre administrativt, eller om ikke dette Tilfælde gif ind under

Grundlovens § 74, hvor det hedder, at den dømmende Magts Udøvelse kun kan ordnes ved Lov. Ministeriet fandt Spørgsmaalet tvivlsomt, og paa Grund deraf har det troet at burde forelægge Rigsdagen et Udkast derom, hvilket Udkast jeg saaledes tillader mig at forelægge for det hoitærede Thing.

Formanden: Lovudkastet skal blive omdeelt. Dernæst vil den hoitærede Justitsminister forelægge Udkast til Lov angaaende Sognefogdernes fremtidige Lønning.

Justitsministeren: Det vil være det hoitærede Thing bekendt, at Sognefogderne lønnes væsentligst ved Fritagelse for visse Afgifter af det Hartkorn, som de bruge. Denne Lønningsmaade medfører megen Ulighed, ikke blot med Hensyn til selve Sognefogdernes Lønning, men ogsaa med Hensyn til de Byrder, som vedkommende Communer have deraf. Sognefogden vælges efter Indstilling fra vedkommende Herredsfoged af Amtmanden, og ved dette Valg tages alene Hensyn til, hvorvidt den Paagjældende er dygtig til Posten eller ikke. Om tilfældigvis den Grund, han besidder, er saa stor, at den giver et passende Bederlag for den Uleilighed og de Byrder, han har af at være Sognefoged, dertil tages intet Hensyn. I mange Tilfælde kan den Fritagelse, der tilflyder Sognefogden, ikke staae i Forhold til hans Uleilighed, i andre derimod kan den være større, end der behøves for at give ham tilstrækkeligt Bederlag for hans Uleilighed. Paa den anden Side har det ogsaa, som jeg anførte, medført meget ulige Byrder for Communerne. Der er saaledes Sogne, hvor Sognefogdens Lønning kun medfører en ganske ringe Udgift for Kommunen; der er f. Ex. Steder, hvor det kun bliver fra 4 til 8 Rd. paa hver Tønde Hartkorn; derimod er det Ministeriet bekendt, at Kommunen andre Steder i den Anledning har havt en Udgift af over 1 $\text{Rd. pr. Tønde Hartkorn}$. Der er saaledes i det vestlige Jylland et Sogn paa noget over 50 Tønder Hartkorn, hvor Amtmanden valgte en Sognefoged med 15 Tønder Hartkorn, og altsaa kom de omtalte Byrder til at hvile paa de $\frac{2}{3}$ af Sognets